

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Kötelespéldány.
Magyar Nemzeti Múzeum
Budapest

ELŐFIZETÉSI ÁR:

1 évre 240 K, félévre 120 K, negyedévre 60 K.
e postai széküldéssel egész évre 300 K.
Egyes szám ára 6 korona.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztők és kiadók: Ifj. Rónai F. és Pandur B.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

Nyitófér sora 20 korona.

Hirdetések négyzetcentiméterenként 4 K.
számlítotnak.

Bizánc.

Irta: Polster János.

Őszi alkonyaton, esthajnalcsillag feljövetelek aranykupolás Konstantinápoly minaretjein felhangzik a miuzzinek esti imádsága. Mint valami sirató ének, olyan bánatosan jajongó a fohász: La Illah, Il Allah...

Amióta Nagy Konstantin holttestén keresztül betörték a mozlimok az érckaput, betelt rajtuk Bizánc végzete.

Bizánc... Valamikor minden barbár nemzet izzó szeme pihent rajta. Valamikor minden pusztaladó minden vágyódása neki szólt. És legendaként szállt a hagyomány, hogy boldogság, szerencse, hatalom van birtokával egybekötve. A török elfoglalta és azóta nincs egyetlen nyugodt eszten-deje. Tűnő nemzetek soha el nem muló sóvárgása kerülgette falait, kerülgeti ma is és amíg nemzet, nép lesz a világon, olyan marad Konstantinápoly, mint Erisz aranyalmája.

Nagy Péter aprokrif végrendelete óta moszkovita cárok rózsaszínű álma a Dardanellák délibábját varázsolta orosz hőmezőkre. Nincs közülök egy sem, aki pálmás Délnek ne fordította volna ábrázatát. S mert arra nézett, Gházi Ozmánoknak minden halálmegvetésére gyakran sor került.

Majd, nem is ilyen régen, Csatald-zánál csengett a szurony.

Őszi hangulat.

Alig nyílt a kis virág, már is lehullottak szirmai; alig ragyogott felettünk a rügyfakasztó tavasz tiszta, derült ege, már is eltakurja szemünk elől a szürke, gomolygó őszi köd. A virágtakaró tavaszi mező, mely balzsamos illattal töltötte be a levegőt, most a szomorú hervadás tanyája. Enyészet, elmulás mindenütt, ahová tekintek, csak itt ott nyílik egy elkésett rózsza vagy százszorszép — talán koszorúnak a haldokló természetű sírjára.

A lenge, lágy tavaszi szellő hideg, fázós zimankós, borongós őszi szellővé vált. Süvítve, zugva tör keresztül a hervadó ligeteken, szomorú erdőknél, a fonnyadt, sárga leveleket lesodorja a fákról s végig teríti a letarolt, kopasz mezőn — talán szemfedőnek.

... Ép most nyugodott le a nap. Biborban uszik a nyugati ég. Nem illik a tájképhez. De mégis... Nem az élet képe az ott, amit az egészség fest az arcra, hanem a halál csókjának nyoma, amivel a haldoklót illeti. Igen, hű, csalóka, személetesztő fény.

Fáj látnom e pusztulást, fáj látnom a küzdelmet, amelyet a mulandóság vív a haldokló élettel, hogy aztán gunyosan szemébe mondhasa: legyőztetek... A gyors fecske már elhagyta a sivar északi vidék kopár szirtjeit, a már-már havasodó bergek barátságosan rengetegeit s az örökké viruló nyár elmélázó tájait, az örök tavasz édes honát keresi fel...

Utoljára az a láng, tüztenger, mely Galiciában szalmafedelű házak gerincén tört a felhők felé, biborossá festette a Hagia Szofia tornyait is.

Aztán haragos zugással vonult Napkelet felé a gyászos feketeség, mely rémesebb, mint a szemfedő, mert a szemfedő békét, pihenést jelent, amaz meg tele volt kísértetjárással, borzalommal.

Ma talpra állt újból a turkomán. Eljött az idő, mikor a zöld lobogó kibontva pattog a szélben. A hodzsák, dervisek és marabuk üzenetet visznek puszták, oázisok, dzsungelök lakóinak. És John Bull hiába küldi futárait Ázsia steppéire. Ott senki sem ül többé lóra, mert testvér ellen nem harcol a testvér.

Egy férfi nézi ma vizsgálódó szemmel a Boszporusz messzi láthatárát, Egy férfi állt ma a Prinkipó szigetére. Arra a földre, amely kánaáni bőséggel osztja ajándékait, mely felett hősi harcokban elhullott apák szelleme öröklik. Tudja, hogy vértengeren keresztül éri el a boldogság földjét. A janicárok, szpahik utódai fanatikus lélekkel vallják ugyanezt az igazságot.

Karddal a kezükben védik halálra szántan a titokzatos várost és az Arany-szarvat. Szívük nem sajdul meg többé a meseváros elvesztésének gondolatára, mert nemzetük ma férfiakból áll és nem siránkozó vén asszonyok védtelen tömegéből. Férfim nemzeteknek pedig biztos a fennmaradásuk.

A kis csalóka nem zengi énekét a holdvilágos estéken, elköltözött ő is messze, ahol most is tavasz várja, ahol most is van árnyas, védő lomb a fákon, ahol virág feslik most is a mezőn...

Oda való a madárdal, nem a pusztaságba. Éjszak felől egy csapat daru száll erre. Ezek is elmennek már. Nem jó hallani nekik, ha a nádas a halk susogás helyett, mit a könnyű, játszi, nyári szellő csalt ajkaira, száraz, ágaival bogaival zörög a metsző szélben.

Boldog madarak! Miért nem távozhatok el én is veletek, miért nem mehetek oda, ahol mosolygó ég s meleg napsugár fogadna; el innen, ahol minden hervad, minden enyészik s a falombok helyén nemsokára zuzmara, hó fedi be az ágakat, s virágot a fagy alkot: az ablakokra jégvirágot!...

És mégis, mi csalja ki a távozó torkából azt a szomorú, bus hangot, azt a bánatos krárogást, amellyel a hervadt táj fölött elröpülnek? A távozásszülte fájdalom talán? Miért? Miért fájna elhagyni azt a földet, amely hozzájuk mostoha, — s elsietni a rájuk mosolygó délszak tájaira?

Vagy talán ők is úgy vannak, mint a száműzött, hogy végzetük miatt mennek innen el, hogy a kényszernek engednek, s hiába nekik a dél minden varázsa, pálmaligetei s szebbnél-szebb vidékek: csak ide, csak ide vágyanak vissza? Oh a bujdosót, legyen bár hazája örök

Drágaság.

Napilapok és folyóiratok, magánbeszélgetések és nyilvános tárgyalások ugyszólván egyetlen témája ma a drágaság. Mi is érdekelné ma mindnyájunkat jobban mint az a kérdés, hogyan tudunk ebben a drága világban megélni? És ha még a luxus vagy különleges élvezeti cikkek drágulnának, nem szólna a közönség legnagyobb része semmit, de hiszen azok a cikkek drágulnak, amelyekre a mindennapi életben égetően szükségünk van.

Legtöbben azt kérdezik, hogy mi a drágaság oka? s erre a kérdésre annyi feleletet kapni, a hány embert van alkalmunk kérdezni. A falusi néni azt mondja, hogy ő kénytelen tojásait, vaját, turóját és egyéb áruit drágán eladni, mert a városi kereskedő is méreg drága, meg azután pénzünk is folyton romlik, hát ő nem árusíthat olcsón. Sőt annyira megy az árfolyammal, hogy mielőtt kiállana a vásártérre, vesz először egy ujságot, megnézi a korona zürichi jegyzését és ahhoz méri az ő áruinak az árát. A városi ember akár kereskedő, akár iparos nem igazodik annyira a zürichi jegyzés után, mert az ő irányítója a buzavaluta. A városi felfogás szerint tehát a drágaság okozója a falu. Ami itt kicsiben megy, az ép úgy látható az országos politikában, Itt az agrár és a merkantil érdek vivja élet-halál harcát. A gazdák okolják a bankokat és a bankok viszont a gazdákat. Ebben a szörnyű nagy harcban azonban az a legérdekesebb, hogy egyik harcoló fél sem veszít csak nyer, mert a gazdák tárcája folyton duzzadozik és a bankok vaspáncélos pénztára mindég telítettebb lesz. Ezt a harcot látszólag egymás ellen harcolják, de tulajdonképpen egymásért és egymásnak vivják és egy harmadik fizeti meg ennek a harcnak az árát. Megfizetik ennek a harcnak az árát azok, akik sem az egyik sem a másik párthoz nem tartoznak t. i. a volt régi tőkepénzesek, a köztisztviselők,

től országa, eltéphetetlen lánc fűzi ahhoz: a hazaszeretet; soha meg nem szűnik sóhajtása, fohásza, hogy azt megegyeszer megláthassa.

Szegény madarak! az előbb boldogoknak mondtattalak benneteket! Szegény madarak, nem irigylem, szánom sorsotokat. Mert kelljen bár téiben nélkülöznom minden derűt, minden virágzást, megédesíti a nélkülözést az a tudat, hogy itt vagyok szülőföldemen, hazámban, melynek minden része: minden fa, minden bokor kedves, megszokott előttem, ahol ismerősen mosolyog rám minden arc s nem kell a távolból sóhajtoznom azért a helyért, ahol születtem.

És nem is lesz ez mindig így! A havat, a fagyot elüzi a meleg napsugár, a telet a virágillatos tavasz váltja fel. Ujra felölti majd zöld ruháját erdő, mező, völgy és halom, — a madárdal újra megszólal. A kis ibolya előkandikál a bokrok alól, édené válik ez a föld.

Az életlen a mulandóság nem vehet győzelmet, csak a látszat mutatja azt. Ha felülkerekedik is egy időre — rövid időre, — az élet újra erőt nyer, ismét kibontakozik ellenfele karjaiból, s újra ragyog, újra mosolyog.

Fel fog bomlani a kötelék, amely a kis patakot jégpáncélba szorítja, el fog oszlani a köd. föltámad a tavasz, lábra kél az élet; akkor térjete vissza ti is szegény vándorok, kik most odaszálltok, ahol most is csodálatos, misztikus meseit mesél az azurszínű tenger az illatos olajfák és virágos szelvények.

Egyes szám ára 6 korona.

Keresek egy főzésben jártas; kis gyermeket kedvelő jóra való asszonyt vagy idősebb leányt. Cím a kiadóhivatalban.

Legmagasabb árakat fizet szőnyeg-, butorporcellán, üveg, arany- és ezüsttárgyakért Lock Jakab régiségkereskedő Köszeg, Fő tér.

SAJÁT KÖTÉSŰ békebeli anyagból minden színben a legfinomabb minőségig készít és raktáron tart **kabátokat, blousokat, harisnyákat és zoknikat FILIPP harisnya-kötődjé,** Szombathely, **Széll Kálmán-u. 6**

SPORT

KSE - WSK 3:1 (1:0)

Szép számú közönség előtt mérkőzött a Wienerneustädter Sport Klub kombinált csapata a Köszegi Sport Egylet első csapatával. A mérkőzés megérdemelten a köszegiek győzelmével végződött. A vendégcsapat játéka meglátszott a jó stílus és hogy verességgel kellett mégis hazamennie, azt csak a csatársora golképtelenségének köszönheti. A mérkőzés mindvégig izgalmas, heves iramu volt. A többet támadó a köszegi csapat volt, különösen a második félidőben, amikor a játék nagyrésze a vendég csapat téréfélében folyt le. Leszögezzük azt, hogy ez a mérkőzés volt az idei legszebb, legfairabb mérkőzés. Az egyszer nem hallottuk azt a sok kiabálást, amely az eddig itt járt csapatoknál szokásos volt és nem láttuk azt a csunya emberre menő játékot sem, amely bizony alaposan leszokta rontani a mérkőzések színvonalát.

Az első félidő 18 ik percében Novák a kapus kezéből kieső labdát a kapuba rugja. A vendégcsapat erősen küzdött a kiegyenlítésért, de az első félidő eredménye 1:0 megmaradt. A második félidőben Wienerneustadt — kavarodás közben — Schreiner által előre adott labdát saját hálójába helyezi. A mérkőzés legszebb gólját a 38-ik percében Szova éri el egy erős saroklövessel. A mérkőzés vége felé Schwartz a 16 oson beül kezel, mire a bíró által megítélt 11 est Wienerneustadt góllá értékesíti. (3:1) Több eredményt már azután egyik csapat sem ért el a mérkőzés a köszegiek támadásával ért véget. — A köszegi csapatban a közvetlen védelem volt a jobb, míg a csatárok és halfok sokat hibáztak. Jó volt még Schwartz is, csak az a baja, hogy testi erejét használja sokszor, s ezért sok büntetést kap csapata. Végeredményben azonban dícséret illeti a csapat minden egyes játékosát az elért eredményért. Bürger (Szak) jól bíraskodott.

Köszönetnyilvánítás.

Mindizoknak, kik szeretett férjem ill. apánk

ILLIÁS PÁL
hercegi nyugdíjas

elhunyta alkalmából koszorúk vagy virágok küldésével, akár a temetésen való megjelenésükkel vagy bármi más módon fájdmunkát enyhíteni szivesek voltak, ezúton mond hálás köszönetet
Köszeg, 1922 október 12.

a gyászoló család.

Elektro Bioskop

a „Mulató” nagytermében.

Műsor: Szombat, október 14-én:

A hindu siremlék

I. rész: A tulvilág vándora.

7 felvonásban, előjátékkal.

Műsor: Vasárnap, október 15-én:

II. rész: Az esnapuri királytigris.

7 felvonásban.

Műsor: Csütörtök, október hó 19-én:

CABIRIA I. és II. rész.

Történelmi regény a Krisztus előtti harmadik századból, 8 felvonásban a főszerepben **MAGNUS**, a hatalmas erejű nageróriás.

Fiatalember keres uricsaládnál teljes ellátást.

Megkeresések „Mérnök 25” jeligére a kiadóhivatalba kéretnek.

Egy jókarban levő

kerékpár eladó.

Megvételre **gyermekkoszit.**

Cím a kiadóhivatalban.

HIRDETMÉNY.

Közhirre teszem, hogy a Princez Károlyné hagyatékához tartozó 748 □-ölnyi Feketeföld dülői szántó, irodámban f. hó 29-én délelőtt 11 órakor megtartandó önkéntes árverésen eladatik.
* **Dr. Schneller ügyvéd.**

Utóajánlat

tehető a köszegi 666 sz. tjkvben felvett 1656 hfsz., Futh Lajosné sz. Pesenlechner Paula tulajdonát képező káposztásra a vágóhidnál, irodámban október hó 17-én déli 12 óráig.

Dr. Szovják Hugó ügyvéd Köszeg.

Önkéntes árverés.

Folyó hó 22-én délelőtt 11 órakor a gimnázium melletti 686 négyszögöl ház- és villaépítkezésre igen alkalmas

építkezési helyet

önkéntes árverésen a legtöbbet ígérnek a helyszínen el fogom adni. Feltételek Kossuth L. u. 3. szám alatt megtudhatók

Somló Jenőné.

Egy dupla ajtós **fényezett szekrény** és többféle **KABÁT** eladó Szombathely, Söptei-utca 31. szám alatt.

HANGSZEREK. ZONGORÁK. GRAMOFONOK.

Minden hangszerünkért jótállást vállalunk.

Királyi udvari

hangszergyár

STERNBERG

Budapest, Rákóczi-ut 60. c.

számu saját palotájában.

Írja meg azonnal, hogy milyen hangszerre van szüksége és mi arról díjtalanul küldünk árajánlatot ha ezen újságra hivatkozik. Javítandó hangszerét küldje postán gyárunkba. Jutányosan újjáalakítjuk. — Gramofontulajdonosoknak legújabb hanglemezekről ingyen és bérmentve küldjük műsorjegyzékünket.

ÜGYES KÖTŐNŐ JÓ FIZETÉSSEL

azonnal felvétetik.

Cím; özv. PESTHY BÉLÁNÉ GYÖR
Arany János-utca 28.

ZSOLDOS TANINTÉZET

BUDAPEST, VII., Dohány-u. 84. T.: J. 124-47.

a legjobban készít elő

magánvizsgákra.

Mielőtt bárminemű villamos berendezést, javítást vagy átalakítást végeztet, ne mulassa el előzőleg nálam érdeklődni. Árajánlattal és költségvetéssel díjmentesen szolgálok. Állandóan raktáron tartok „METAX” izzólámpákat és mindennemű szerelési anyagokat, Világítási, erőátviteli és jelző csengő berendezéseket jutányos árban és jótállás mellett vállalom. Elégett villanymotorokat újra tekersek jótállás mellett gyorsan és olcsón. Műhelyemben javítok pumpákat, kutakat, gazdasági gépeket és mindennemű épület és géplakatos munkát elfogadok. A n. é. közönség szives pártfogását kéri
Kiss Elemér épület és géplakatos és villanszerelési vállalkozó KÖSZEG, Várkör 88.

Asztalos furnér. Tőzeg,
Fazsindely, mész és cement,
Épületfa, Trifaili
Deszka-léc, Poroszszén
és kovácsszén

kapható **Frankl Lajosnál** Köszeg,
Kossuth Lajos-utca 21. szám.

GUTH VILMOS villamos erőre berendezett

fa-, csont- és díszműsztergályos-műhelye
Szombathely, Kossuth Lajos-utca 19.

Készít minden e szakmába vágó munkákat, ugymint villamos állólámpát selyem ernyővel, könyv-, szobor és virágállványt, függöny-, kotta-, törülköző-, gyertya ruhatartót, álló- s falifogást, zongoraszeket, tölcseret, hordócsapot, billiárdgolyót és golyót, kuglibabát, külföldi nehéz Lignumsanctum-golyót, dobrámát, rokkát.

Dr. Fleisch-féle Skaboform-kenőcs

ujból kapható!

Leghamarabb megszünteti:

Viszketegséget, sőt, otvart, rühességet,

sömört, otvart, rühességet.

Nem piszkít, szagtalan, nappal is használható.

20, 35 és 50 K-ás dobozokban. Bedörzsölés utánra való Skaboform-puder 30 korona. Kén- és kátrány-szappan 30 K. — Kapható minden gyógyszerertárban.

Tyukszemet,

börkeményedést, szemölcsöt leg hamarabb eltávolítja **Dr. Fleisch-féle**

CANNABIN

1 üveg 35 K. Kapható minden gyógyszerertárban. Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF R.-T.** Budapest, VI., Király-utca 12. szám.